

Branka Lugonja – en farverig glaskunstner

AF JANNIE IWANKOW SØGAARD / FOTO: EMIL LYDERS

Hendes skolebøger var altid fyldt med små, finurlige tegninger i hjørnerne, og sit tøj lærte hun tidligt at sy selv. Ikke overraskende drømte Branka Lugonja som ung om at uddanne sig inden for kunst og design. Sådan gik det imidlertid ikke.

”Mine forældre forlangte, at jeg tog en ’rigtig’ uddannelse. De var almindelige arbejdere og tænkte slet ikke på, at man kunne uddanne sig inden for det kreative,” fortæller

Glaskunsten til venstre er del af et tema om at tage beslutninger. Glasværket ovenfor har fokus på forskellige personligheder.

Branka Lugonja, der i protest mod forældrene rejste til Schweiz og arbejdede i en periode.

I 1992, hvor Branka Lugonja var blevet gift og vendt tilbage til sit hjemland, tog livet en alvorlig drejning. Borgerkrigen i Bosnien brød ud, og sammen med sin mand og få måneder gamle søn måtte hun flygte.

"Vi havde hørt, at de tog imod flygtninge i Skandinavien og besluttede os for at tage af sted. Det betød ikke noget, om vi kom til Sverige eller Danmark – vi tog bare den første færge, som viste sig at sejle til København," fortæller hun.

Ingrid og Nis Nissen

I Danmark blev den lille familie rykket fra asylcenter til asylcenter, men endte i Ribe, hvor de boede, indtil de i 1995 fik opholdstilladelse. Gennem asylcenteret mødte Branka Lugonja og hendes mand mange mennesker, der hjalp dem, da de skulle begynde et liv uden for asylcenteret i den lille by Spandet ved Ribe. Deriblandt et ældre ægtepar, Ingrid og Nis Nissen, der senere viste sig at få afgørende betydning for deres fremtidige liv i Danmark.

"Jeg kunne skrive en hel roman om, hvad de to har betydet for os. Jeg

er dem så taknemmelig," siger den 45-årige glaskunstner om vennerne, der i dag er henholdsvis 88 og 96 år.

Det var netop Ingrid Nissen, der fik lokket Branka Lugonja med til et aftenkursus i glaskunst. Holdet manglede to deltagere for at blive oprettet, og beslutningen om at deltage i kurset har den i dag etablerede glaskunstner aldrig fortrudt. Det blev startskuddet til hendes kunstneriske karriere og endte med at betyde, at hun kunne sige sit job op hos Kvickly i Ribe.

"Jeg blev så betaget af det, der ske-

te med glasset, når det kom i ovnen," siger Branka Lugonja, der gennem et par år eksperimenterede med glasset og forfinede sine produkter, så de til sidst kunne sælges.

Kunst læger sår

I 2007 tog hun skridtet fuldt ud, og hun og familien flyttede fra det jyske til Slagelse. Her gør en flot, gennemrenoveret gård det i dag ud for både hjem, galleri og arbejdsværksted. Over alt vidner farverig glaskunst om Branka Lugonjas kreative formåen, og det er svært ikke at lade sig imponere over blandt andet et flere meter højt kunststykke, der pryder væggen fra loft til gulv i køkkenalrummet.

Det er lavet til minde om den 11. september og symboliserer de brændende tvillingetårne i New York og de mennesker, der i håb om at redde livet, hoppede ud af vinduerne.

Selv har Branka Lugonja aldrig været i direkte livsfare, men hun kender til den frygt, der følger med, når man lever i et krigshærgt land. Heldigvis har hun klaret sig uden at få psykiske mén.

"Jeg har aldrig nogensinde haft det psykisk dårligt som følge af krigen, som jeg ved mange andre har. Det, tror jeg, skyldes, at jeg har bearbejdet mange af de hårde øjeblikke gennem min kunst," siger hun og fortsætter:

"Jeg elsker mit liv og kunne ikke tænke mig noget anderledes. Jeg er så taknemmelig over at kunne leve af min kunst, og jeg føler slet ikke, at ét liv er langt nok til glas. Så jeg har bedt Gud om, at jeg også må blive glaskunstner i mit næste liv," griner hun. •

OM Branka Lugonja

- Født i 1968 i det tidligere Jugoslavien. Kom til Danmark i 1993.
- Autodidakt kunstner, der har arbejdet med glas siden 1996.
- Glaskunsten sælges fra galleriet St. Galla og i kunstbutikker og gallerier i Danmark, Norge og Holland.
- Laver blandt andet smykker, håndvaske, klinker og skulpturer.
- Bor med sin familie på St. Galla ved Slagelse.

www.stgalla.dk